

15. सर्व कृषि शिक्षणक्रमांसाठी संपर्कसत्र वेळापत्रक

माळी प्रशिक्षण प्रमाणपत्र शिक्षणक्रम (ऑगस्ट 2018 ते जानेवारी 2019)

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासक्रम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T(Theory): पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P(Practical): कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
01	01.08.2018		संयुक्त संपर्कसत्र : मुक्त कृषि-शिक्षणाची संकल्पना आणि वाटचाल, वार्षिक संपर्कसत्र आराखडा आणि पुस्तकांचे वितरण, सूचना, शंका-समाधान
02	04.08.2018	AGR-101	T: 1. फळे, भाजीपाला आणि फुलांचे महत्त्व; 2. फळे, भाजीपाला आणि फुलझाडांसाठी हवामान; 3. फळे, भाजीपाला आणि फुलझाडांसाठी लागणारी जमीन P : 1. परसबागेचा नकाशा तयार करून आखणी करणे, 2. बागेतील जमिनीची तपासणी व माती परीक्षण करणे
03	05.08.2018	AGR-101	T: 1. फळझाडे, भाजीपाला व फुलझाडे यांच्या लागवडीच्या पद्धती, 2. बागेसाठी जमीन ,तिचा विकास आणि संरक्षण, 3. बागेची आखणी आणि लागवड P: 1. बागेतील झाडाझुडपांची खड्डा खोदून लागवड, 2. बागेतील कुंड्यांची निवड करून झाडे लावणे
04	11.08.2018	AGR-101	T: 1. झाडांच्या वाढीसाठी आवश्यक अन्नद्रव्ये, 2. सेंद्रिय आणि रासायनिक खते, 3. बागेसाठी पाण्याचे नियोजन P: 1. बागकामासाठी लागणाऱ्या साधनांची ओळख आणि वापर करणे, 2. काडीकचऱ्यापासून कंपोस्ट खत तयार करणे
05	12.08.2018	AGR-101	T: 1. बागेमध्ये आच्छादनाचा वापर, 2. बागेतील झाडांची छाटणी, वळण आणि आधार देणे, 3. उत्पादन वाढविण्याच्या विशेष पद्धती P: 1. घरच्या घरी गांडूळखत (व्हर्मिकंपोस्ट) तयार करणे
06	18.08.2018	AGR-101	T: 1. बागेमध्ये संजीवकांचा वापर, 2. बागेतील आंतरपिके आणि आंतरमशागत, 3. तणे आणि तणांचे नियंत्रण P: 1. बागेतील झाडांना पाणी देणे
07	19.08.2018	AGR-101	T: 1. बागेतील रोग आणि त्यांचे नियंत्रण, 2. बागेतील किडी आणि त्यांचे नियंत्रण, 3. फळांची काढणी व हाताळणी P: 1. बागेतील झाडांना खते देणे
08	01.09.2018	AGR-101	T: 1. भाजीपाला काढणी व हाताळणी, 2. फुलांची काढणी व हाताळणी, 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. बागेतील झाडांना आधार देणे व संरक्षण करणे
09	02.09.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 1 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
10	08.09.2018	AGR-102	T: 1. आंबा व काजू लागवड, 2. केळी आणि लिंबूवर्गीय फळझाडांची लागवड, 3. नारळ, सुपारी आणि चिकू लागवड P: 1. बागेतील झाडांना आधार व वळण देणे, 2. झाडांना खते देण्याच्या पद्धतीचा अभ्यास करणे
11	15.09.2018	AGR-102	T: 1. पेरू, पपई व अंजीर लागवड, 2. डाळिंब व आवळा लागवड, 3. चिंच, बोर, सीताफळ लागवड P: 1. पॉलीटनेलमध्ये भाजीपाला व फुलझाडांची रोपे तयार करणे, 2. आंबा मोहोराचे संरक्षण करणे
12	16.09.2018	AGR-102	T: 1. टोमॅटो, वांगी व मिरची लागवड, 2. कोबीवर्गीय भाज्यांची लागवड, 3. वेलवर्गीय भाज्यांची लागवड P: 1. बोरीच्या झाडांची छाटणी करणे, 2. फळझाडांचा बहार धरणे
13	22.09.2018	AGR-102	T: 1. शेंगावर्गीय भाज्यांची लागवड, 2. कांदा, लसूण, बटाटा व भेंडी लागवड, 3. मूळभाज्या आणि कंदभाज्या लागवड, P: 1. वेलवर्गीय भाज्यांची बांधणी करणे
14	06.10.2018	AGR-102	T: 1. पालेभाज्यांची लागवड, 2. शेवगा, कढीपत्ता व हादगा लागवड, 3. अपारंपरिक भाजीपाला लागवड P: 1. कंदवर्गीय फुलझाडांची लागवड करणे

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T(Theory): पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P(Practical): कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
15	07.10.2018	AGR-102	T: 1. गुलाब, झेंडू, अॅस्टर व झिनिया लागवड; 2. कार्नेशन, जरबेरा व आर्किड लागवड; 3. शेवंती, डेलिया व गेलार्डिया लागवड P: 1. गुलाबाची छाटणी करणे
16	13.10.2018	AGR-102	T: 1. निशिगंधा, ग्लॅडिओलस व लिली लागवड; 2. जस्मीनची लागवड P: 1. फळे, भाजीपाला व फुलांची परिपक्वतेच्या लक्षणांवरून काढणी करणे
17	14.10.2018	AGR-102 पुरवणी पुस्तिका	T: 1. फळे, भाजीपाला, फुले प्रक्रिया व मूल्यवृद्धी 2. तुती, स्ट्रॉबेरी उत्पादन तंत्रज्ञान 3. फणस, कोकम, अननस उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. आंबा, आवळा व डाळिंब प्रक्रिया तंत्रज्ञानाचा अभ्यास करणे, 2. टोमॅटो व पालेभाज्या प्रक्रिया तंत्रज्ञानाचा अभ्यास करणे.
18	20.10.2018	AGR-102 पुरवणी पुस्तिका	T: 1. अॅव्होकॅडो, जांभूळ, करवंद उत्पादन तंत्रज्ञान 2. मसाला पिकांचे उत्पादन तंत्रज्ञान 3. परसबागेतील सॅन्ड्रिय पिक उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. मसाला पिकांची ओळख व लागवड तंत्रज्ञानाचा अभ्यास करणे
19	21.10.2018	AGR-102 पुरवणी पुस्तिका	T: 1. आळिंबी आणि स्फिरुलिना उत्पादन तंत्रज्ञान 2. सुगंधी व औषधी वनस्पती उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. नियंत्रित वातावरणातील पिक उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. आळिंबी आणि स्फिरुलिना उत्पादन पद्धतींचा अभ्यास करणे.
20	03.11.2018	AGR-102 पुरवणी पुस्तिका	T: 1. रोपवाटिका व बागेतील यांत्रिकीकरण पद्धती, 2. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. आधुनिक भाजीपाला रोपवाटिकेतील तंत्रज्ञानाचा अभ्यास करणे.
21	04.11.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 2 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
22	17.11.2018	AGR-103	T: 1. रोपवाटिका स्थापनेची कार्यपद्धती, 2. रोपवाटिकेसाठी जागेची निवड आणि पूर्वतयारी, 3. रोपवाटिकेतील मातृवृक्षाची लागवड आणि संगोपन P: 1. रोपवाटिकेचा नकाशा/आराखडा तयार करून आखणी करणे, 2. रोपवाटिकेसाठी लागणाऱ्या विविध साहित्य व साधनांचा अभ्यास.
23	18.11.2018	AGR-103	T: 1. रोपवाटिकेतील अभिवृद्धीसाठी माध्यमे आणि साहित्य, 2. रोपवाटिकेसाठी विविध हत्यारे व अवजारे, 3. रोपवाटिकेतील अभिवृद्धी गृहे P: 1. रोपवाटिकेमधील अभिवृद्धी माध्यमांचा अभ्यास करणे, 2. वनस्पतींची बियांपासून अभिवृद्धी करणे
24	24.11.2018	AGR-103	T: 1. रोपवाटिकेत झाडांची शाखीय अभिवृद्धी व उतिसंवर्धन, 2. रोपवाटिकेतील झाडांची बियांपासून अभिवृद्धी, 3. रोपवाटिकेतील अभिवृद्धीसाठी संजीवकाचा वापर P: 1. वनस्पतींची शाखीय पद्धतीने अभिवृद्धी करणे, 2. रोपवाटिकेत वाफे तयार करून ते निर्जंतुक करणे
25	25.11.2018	AGR-103	T: 1. रोपवाटिकेत झाडांच्या कलमा-रोपांचे संरक्षण, 2. रोपवाटिकेमधील झाडांच्या कलमांची निगा, 3. कलमा रोपांचे विक्रीसाठी संस्करण P: 1. कलमा-रोपांची बदलणी / पुनर्लागवड करणे
26	01.12.2018	AGR-103	T: 1. रोपवाटिकेतील मजुर व्यवस्थापन, 2. कलमा-रोपांचे विक्रीसाठी वर्गिकरण व प्रदर्शनीय मांडणी, 3. रोपवाटिकेतील वाफे आणि गृहांचे निर्जंतुकीकरण P: 1. रोपवाटिकेत अभिवृद्धीसाठी लागणाऱ्या विविध संजीवकांची द्रावणे, मिश्रणे करणे
27	02.12.2018	AGR-103	T: 1. प्लॅन्ट लायबरी संकल्पना व कार्यपद्धती, 2. रोपवाटिकेतील वर्षभरातील निविष्टा व कामांचे नियोजन, 3. रोपवाटिकेतील खर्चाचे अंदाजपत्रक व आर्थिक नियोजन P: 1. रोपवाटिकेतील अभिवृद्धीगृहांचा अभ्यास करणे
28	08.12.2018	AGR-103	T: 1. शासनाच्या रोपवाटिका विकास योजना, 2. रोपवाटिकेचे अर्थशास्त्र, 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. रोपवाटिकेत कामाचे आणि खर्चाचे अंदाजपत्रक तयार करणे
29	09.12.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 3 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T(Theory) : पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P(Practical) : कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
30	15.12.2018	AGR-104	T: 1. परसबाग, 2. बागबगिचा आराखडा, 3. बागेतील सजीव आणि निर्जीव घटक P: 1. परसबागेचा आराखडा तयार करणे, 2. प्रांगणउद्यानातील सजीव, निर्जीव घटक मांडणीचा अभ्यास करणे
31	16.12.2018	AGR-104	T: 1. बागेतील बांधकामे, 2. हिरवळीचे प्रकार, 3. बागेतील झुडपांचे प्रकार P: 1. बागेतील झाडांचे संरक्षण करणे, 2. बागेत हिरवळ (लॉन) तयार करणे
32	05.01.2019	AGR-104	T: 1. कुंपण आणि कडांचे प्रकार, 2. शोभिवंत पानांची, फुलांची झुडपे, 3. घरात ठेवण्यासाठी शोभिवंत झाडांची निवड P: 1. पाण्यातील वनस्पतींची लागवड करणे, 2. मातीव्यतिरिक्त माध्यमांचा उपयोग करून झाडांची लागवड
33	06.01.2019	AGR-104	T: 1. निवडुंगाचे प्रकार, 2. लतावेलींचे प्रकार, 3. माड (पाम) आणि बांबू P: 1. काचपात्रातील बाग तयार करणे
34	12.01.2019	AGR-104	T: 1. ऑर्किड, 2. वामन वृक्ष (बोनसाय), 3. पाण्यात वाढणाऱ्या शोभिवंत वनस्पती P: 1. टांगण्यासाठी (हॅंगिंग बास्केट) कुंड्या तयार करणे
35	13.01.2019	AGR-104	T: 1. प्रेक्षणीय झाडे, 2. गच्चीवरील बाग, 3. खडकबाग P: 1. झाडांपासून बोन्साय तयार करणे
36	19.01.2019	AGR-104	T: 1. पुष्परचना, 2. प्रदर्शनात सहभाग, 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. फुलांच्या विविध पुष्परचनांचा अभ्यास करणे
37	20.01.2019		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 4 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)

कृषि-अधिष्ठान शिक्षणक्रम (ऑगस्ट 2018 ते फेब्रुवारी 2019)

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T(Theory): पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P(Practical): कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
01	01.08.2018		संयुक्त संपर्कसत्र : मुक्त कृषि-शिक्षणाची संकल्पना आणि वाटचाल, वार्षिक संपर्कसत्र आराखडा आणि पुस्तकांचे वितरण, सूचना, शंका-समाधान
02	04.08.2018	AGR-201	T: 1. मृदा, मृदांचे महत्त्व आणि मृदा घटक; 2. खडक आणि खनिजे; 3. मृदानिर्मिती व जमिनीचा उभा छेद P :1. खडक व खनिजे ओळखणे, 2. जमिनीच्या उभ्या छेदांचा अभ्यास करणे
03	05.08.2018	AGR-201	T: 1. मातीच्या कणांचे गुणधर्म आणि जमिनीची संरचना, 2. जमिनीतील सेंद्रिय पदार्थ, जमिनीचे भौतिक व रासायनिक गुणधर्म, 3. जमिनीतील पाणी P: 1. पृथःकरणासाठी मातीचा नमुना घेणे, रंग व तापमान मोजणे, 2. जमिनीचा पोत तपासणे
04	11.08.2018	AGR-201	T: 1. महाराष्ट्रातील जमिनी व त्यांचे गुणधर्म; 2. जमिनीची धूप आणि मृदसंधारण; 3. मृदा सर्वेक्षण, वर्गीकरण व पाणलोट क्षेत्र P: 1. जमिनीचा सामू, विद्युतवाहकता मोजणे, 2. जमिनीतील उपलब्ध नत्र, स्फुरद व पालाश काढणे
05	12.08.2018	AGR-201	T: 1. वनस्पतीला लागणारी पोषक अन्नद्रव्ये; 2. वनस्पतीतील अन्नद्रव्यांची कमतरता आणि उपलब्धता, 3. जमिनीची सुपीकता, उत्पादन क्षमता व खतांचा संतुलित वापर P: 1. कंपोस्ट, व्हमिकंपोस्ट व निळे-हिरवे शेवाळ खत तयार करणे
06	18.08.2018	AGR-201	T: 1. मृदा चाचणी, वनस्पती पृथक्करण आणि खतांचे व्यवस्थापन; 2. पाणी परीक्षण आणि सेंद्रिय खते, 3. सेंद्रिय खतांची निर्मिती P: 1. माती परीक्षण अहवाल वाचन करून पिकांसाठी मिश्र, संयुक्त खतांची मात्रा ठरविणे
07	19.08.2018	AGR-201	T: 1. जिवाणूखते निर्मिती आणि सेंद्रिय शेती, रासायनिक खते आणि रासायनिक खतांचा वापर; 2. संयुक्त खते, मिश्रखते आणि द्रवरूप खते P: खतांचे नमुने गोळा करून त्यांचे अन्नद्रव्यांच्या प्रकारानुसार वर्गीकरण करणे
08	01.09.2018	AGR-201	T:1. खतांची साठवण आणि हाताळणी, 2. रासायनिक खत विषयक नियंत्रण कायदा P: 1. अन्नद्रव्यांची कमतरता लक्षणे अभ्यासून मुख्य व सूक्ष्म अन्नद्रव्यांची उपाययोजना करणे
09	02.09.2018	AGR-201 पुरवणी पुस्तिका	T: 1. चुनखडीयुक्त जमिनी, गुणधर्म व व्यवस्थापन, 2. जमिन आरोग्य व व्यवस्थापन 3. मृद व जल प्रदूषण P: 1. जमिनीतील उपलब्ध लोह, मंगल, जस्त, तांबे आणि बोरॉन तपासणी करणे
10	08.09.2018	AGR-201 पुरवणी पुस्तिका	T: 1. अन्नद्रव्य व्यवस्थापन, 2. दुरस्थ संवेदन यंत्र (रिमोट सेन्सिंग) जी.पी.एस., जी.आय.एस. 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. सिंचनाच्या पाण्याची प्रत तपासणे, 2. उभ्या पिकातील अन्नद्रव्यांची त्वरीत तपासणी करणे.
11	15.09.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 1 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
12	16.09.2018	AGR-202	T :1. वनस्पतीशास्त्राची ओळख व शाकीय अंगे, 2. वनस्पतीमधील जननीक अंगांची रचना व कार्य, 3. वनस्पती पेशी, ऊती व ऊतिसमूह P: 1. वनस्पतींचे मूळ, खोड, पानांचे रूपांतर, 2. फुलांचे विविध भाग व बिजवर्गिकरण, एकदल, द्विदल वनस्पती गुणधर्म अभ्यासणे.
13	22.09.2018	AGR-202	T: 1. मुळ, खोड व पानांची अंतररचना; 2. सपुष्प वनस्पतींचे वर्गीकरण; 3. द्रावणे, कलिले आणि वनस्पती पेशी P: 1. द्रावणे, कलिले, आम्ल, अल्कलीचे गुणधर्म, 2. सहजिवी नत्र स्थिरीकरण, श्वसन भागाकार, इ.
14	06.10.2018	AGR-202	T: 1. वनस्पतीमधील पाणी शोषण व वितरण; 2. प्रकाश संश्लेषण व श्वसन; 3. वनस्पती वाढ व नियंत्रणे, P: 1. बियाण्यातील सुप्तावस्था, पिकातील ताणांचा अभ्यास, 2. मेंडेलचा नियम, फुलांची निरीक्षणे घेणे व सेल्फिंग पद्धतीचा अभ्यास करणे.

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T(Theory): पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P(Practical): कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
15	07.10.2018	AGR-202	T: 1. वनस्पतीमधील पुनरुत्पादक वाढ, विविध ताण व शरीरक्रियाशास्त्र आणि पिकांचे उत्पादन, 2. रोपपैदास शास्त्राची ओळख व रोपपैदाशीची मूलतत्त्वे, 3. स्वपरागीत व परपरागीत पिकातील रोपपैदास पद्धती P: 1. बियाणे निर्मिती क्षेत्रास भेट व प्रकियांची नोंद, 2. बियाणे प्रक्रिया केंद्र व बियाणे परिक्षण
16	13.10.2018	AGR-202	T: 1. दर्जेदार बियाणेनिर्मितीची मूलतत्त्वे व कार्यपद्धती; 2. बियाणे निर्मिती, 3. बिजप्रक्रिया व परीक्षण P: 1. वनस्पती जैव तंत्रज्ञान आणि जननिक अभियांत्रिकीतील उदाहरणे अभ्यासणे, 2. संगरीत बियाणे निर्मितीच्या पद्धती व बीजप्रक्रिया, 3. बियाणे-परीक्षण, विक्री व बियाणे कायदा.
17	14.10.2018	AGR-202	T: 1. वनस्पती जैव तंत्रज्ञानाची ओळख व उतिसंवर्धन, 2. सूक्ष्म प्रवर्धने व निर्लंबित संवर्धने, कॅलस संवर्धन; 3. ऊतिसंवर्धने व रोप पैदास P: 1. उतिसंवर्धन प्रयोगशाळेस भेट देऊन रचना, कार्ये, उपकरणे यांचा अभ्यास करणे
18	20.10.2018	AGR-202	T: 1. पिकांची जननिक रूपांतरे, 2. व्यापारी तत्त्वावर सूक्ष्म प्रवर्धन, P: 1. उतिसंवर्धित ऊस, केळी पिक लागवड क्षेत्रास भेट व अभ्यास करणे
19	21.10.2018	AGR-202 पुरवणी पुस्तिका	T: 1. पीक वाण संरक्षण व शेतकरी हक्क कायदा-2001, 2. भाजीपाला, नगदी पिके व चारा पिके बिजोत्पादन, 3. अन्नघटक : शोषण, चयापचय आणि नत्र व लिपीड अभिकरण P: 1. पीक वाण संरक्षण व शेतकरी हक्क कायदा-2001 अंतर्गत वाणांची नोंद करणेसाठी अर्ज भरणे, 2. भाजीपाला बियाणे काढण्याच्या पद्धती आणि प्रात्यक्षिके
20	03.11.2018	AGR-202 पुरवणी पुस्तिका	T: 1. पिक सुधारणेची चिन्हांकित निवड पद्धत, 2. अवर्षण आणि क्षार प्रतिकारक्षम रोप पैदास, 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. वनस्पतीच्या अंगकांमध्ये नत्र व प्रथिनांचे प्रमाण अभ्यास करण्याच्या पद्धती व प्रक्रिया यांचा अभ्यास करणे, 2. वनस्पतीच्या वाढीच्या विविध अवस्थांवर तणांच्या होणाऱ्या परिणामांचे तुलनात्मक सांख्यिकीयदृष्ट्या पृथक्करण करणे, 3. स्वपरागिकरण पुंकेसर काढणे आणि परागीकरण पद्धत
21	04.11.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 2 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
22	17.11.2018	AGR-203	T :1. किटकशास्त्र परिचय, 2. कीड व्यवस्थापन, 3. नुकसानकारक किडी व उपयुक्त कीटक P: 1. कीटकाच्या शरीररचनेचा अभ्यास करणे, 2. कीटकांच्या जीवनकामांचा अभ्यास करणे
23	18.11.2018	AGR-203	T: 1. पीक-संरक्षण साधने, निगा व देखभाल, 2. जैविक कीडनाशके व त्यांचे उत्पादन तंत्र, 3. अन्नधान्ये व कडधान्यावरील प्रमुख किडी P :1. पिकांवरील नुकसानकारक आणि उपयुक्त कीटकांचा अभ्यास, 2. जैविक कीडनाशक, रोगनाशकांचा वापर करणे
24	24.11.2018	AGR-203	T: 1. गळीत धान्ये व नगदी पिकांवरील किडी, 2. फळझाडांवरील किडी, 3. भाजीपाल्यावरील किडी P: 1. पिक संरक्षण साधनांची ओळख, वापर, दुरुस्ती, निगा राखणे; 2. पिकांवरील रोगाच्या लक्षणांवरून रोग ओळखणे
25	25.11.2018	AGR-203	T :1. फुलझाडे आणि पॉलिहाऊसमधील किडी, 2. वनस्पतीच्या रोगांची ओळख आणि महत्त्व, 3. पिकाच्या रोगावर वातावरणाचा परिणाम P: 1. बुरशीजन्य रोगाचा जीवनक्रम अभ्यासणे
26	01.12.2018	AGR-203	T: 1. बुरशीजन्य व जिवाणुजन्य रोग, 2. विषाणुजन्य व मायकोप्लाझमाजन्य रोग, 3. जैविक रोगनाशके उत्पादनतंत्र P: 1. फवारणीसाठी कीटकनाशके व बुरशीनाशकाचे द्रावण तयार करणे

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T(Theory): पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P(Practical): कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
27	02.12.2018	AGR-203	T :1. अन्नधान्ये व कडधान्यावरील रोग, 2. गळीत धान्ये व नगदी पिकांवरील रोग, 3. फळझाडांवरील रोग P: 1. धान्य साठवणुकीतील किडींचा अभ्यास करणे
28	08.12.2018	AGR-203	T: 1. भाजीपाल्यावरील रोग, 2. फुलझाडे आणि पॉलीहाऊसमधील रोग P: 1. उंदीर आणि गोगलगायींचा बंदोबस्त करणे
29	09.12.2018	AGR-203 पुरवणी पुस्तिका	T: 1. पिकांवरील किडींचे वर्गिकरण व त्यांचा उद्रेक होण्याची कारणे, 2. पिकांवरील रोगांचा उद्रेक होण्याची कारणे, 3. किड संवर्धेक्षण, प्रादुर्भावाचा अंदाज व व्यवस्थापनाच्या आधुनिक पद्धती P: 1. अन्नधान्य, कडधान्य, गळीतधान्ये व नगदी पिकावरील किडींची ओळख व नुकसानीचा प्रकार, 2. अन्नधान्य, कडधान्य, गळीतधान्य, व नगदी पिकावरील रोगांची ओळख व नुकसानीचा प्रकार
30	15.12.2018	AGR-203 पुरवणी पुस्तिका	T: 1. रोगांचे सर्वेक्षण, प्रादुर्भावाचा अंदाज व व्यवस्थापनाच्या आधुनिक पद्धती, 2. पिकांमधील सुत्रकृमींचे व्यवस्थापन, 3. अंतर्गत परीक्षेबाबत सूचना P: 1. फळझाडे, भाजीपाला, फुलझाडे व पॉलीहाऊसमधील पिकांवरील किडींची ओळख आणि नुकसानीचा प्रकार, 2. फळझाडे, भाजीपाला, फुलझाडे व पॉलीहाऊसमधील पिकांवरील रोगांची ओळख आणि नुकसानीचा प्रकार, 3. सुत्रकृमींची ओळख आणि नुकसानीचा प्रकार
31	16.12.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 3 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
32	05.01.2019	AGR-204	T :1. कृषिशास्त्राची ओळख, 2. कृषि-हवामानशास्त्र, 3. जमीन P: 1. पर्जन्यमापक, तापमापक, आर्द्रतामापक यंत्राची ओळख, कार्ये अभ्यासणे, 2. बियाण्याला जीवाणुखते, बुरशीनाशकाची बीजप्रक्रिया करणे
33	06.01.2019	AGR-204	T :1. मशागतीचे उद्देश, 2. बियाणे व बीजप्रक्रिया, 3. खते व खत व्यवस्थापन P :1. पिकाला पाणी देण्याच्या विविध पद्धती, 2. पीक-उत्पादनातील विविध आच्छादकांचा अभ्यास करणे
34	12.01.2019	AGR-204	T :1. पाणी व्यवस्थापन, 2. तणे व तण व्यवस्थापन, 3. कोरडवाहू शेती P :1. शेतातील तणांची ओळख व तणनियंत्रणाच्या पद्धतींचा, 2. पीकपद्धतीचा अभ्यास करणे
35	13.01.2019	AGR-204	T :1. पिक व शेती पद्धती, 2. ऊस-उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. कापूस-उत्पादन तंत्रज्ञान P :1. ऊसाची सुधारित जोडओळ व पट्टा पद्धतीने लागवड करणे
36	19.01.2019	AGR-204	T :1. भुईमुंग उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. सोयाबीन-उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. तूर-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. भुईमुंगातील आंतरमशागतीसाठी विविध औजारांचा वापर करणे
37	20.01.2019	AGR-204	T :1. तृणधान्य उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. कडधान्य-उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. गळीतधान्य उत्पादन तंत्रज्ञान P :1. भाताची चारसुत्री पद्धतीने लागवड करणे
38	02.02.2019	AGR-204	T :1. चारापिके उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. गवतपिके-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. गळीतधान्य व कडधान्य पिकांमध्ये गंधक व कॅल्शियमचा जिप्समचा वापर करणे
39	03.02.2019	AGR-204 पुरवणी पुस्तिका	T :1. हवामानातील बदल आणि पिकावरील होणारा परिणाम व उपाययोजना, 2. बटाटा उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. तंबाखू उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. हवामान बदलांचा पिकांच्या वाढीवर होणारा परिणाम अभ्यासणे, 2. कृषि अवजारांची ओळख आणि वापर करणे
40	09.02.2019	AGR-204 पुरवणी पुस्तिका	T :1. शगुरबीट उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. सेंद्रीय शेती उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. बटाटा बेणे निवड आणि लागवड करणे, 2. कृषि संशोधन केंद्रास भेट देऊन विविध पिकांच्या लागवडीचा अभ्यास करणे, 3. गांडूळखत व सेंद्रीय स्लरी उत्पादन करणे
41	10.02.2019		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 4 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)

उद्यानविद्या पदविका (ऑगस्ट 2018 ते जानेवारी 2019)

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासक्रम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T(Theory): पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P(Practical): कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
01	01.08.2018		संयुक्त संपर्कसत्र : मुक्त कृषि-शिक्षणाची संकल्पना आणि वाटचाल, वार्षिक संपर्कसत्र आराखडा आणि पुस्तकांचे वितरण, सूचना, शंका-समाधान.
02	04.08.2018	AGR-225	T: 1. फळे, भाजीपाला आणि फुलांचे महत्त्व 2. फळे, भाजीपाला आणि फुलझाडांसाठी हवामान, 3. फळे, भाजीपाला आणि फुलझाडांसाठी जमीन P: 1. बागेचा नकाशा तयार करून आखणी, 2. बागेतील जमिनीची तपासणी व माती परीक्षण करणे
03	05.08.2018	AGR-225	T: 1. फळझाडे, भाजीपाला व फुलझाडांच्या लागवडीच्या पद्धती, 2. बागेसाठी जमिन व तिचा विकास आणि संरक्षण, 3. बागेची आखणी आणि लागवड P: 1. बागेतील झाडाझुडपांची खड्डा खोदून लागवड करणे, 2. बागेतील कुंड्यांची निवड करून झाडे लावणे
04	11.08.2018	AGR-225	T: 1. झाडांच्या वाढीसाठी आवश्यक अन्नद्रव्ये, 2. सेंद्रिय आणि रासायनिक खतांचा वापर, 3. बागेसाठी पाण्याचे नियोजन P: 1. बागकामासाठी लागणाऱ्या साधनांची ओळख आणि वापर करणे, 2. बागेतील काडीकचऱ्यापासून कंपोस्ट खत तयार करणे
05	12.08.2018	AGR-225	T: 1. बागेमध्ये आच्छादनाचा वापर, 2. बागेतील झाडांची छाटणी, वळण आणि आधार, 3. उत्पादन वाढविण्याच्या विशेष पद्धती P: 1. गांडूळखत (व्हर्मिकंपोस्ट) तयार करणे
06	18.08.2018	AGR-225	T: 1. बागेमध्ये संजीवकांचा वापर, 2. बागेतील आंतरपिके आणि आंतरमशागत, 3. तणे आणि तणांचे नियंत्रण P: 1. बागेतील झाडांना पाणी देणे
07	19.08.2018	AGR-225	T: 1. बागेतील रोग आणि त्यांचे नियंत्रण, 2. बागेतील किडी आणि त्यांचे नियंत्रण, 3. फळांची काढणी व हाताळणी P: 1. बागेतील झाडांना खते देणे
08	01.09.2018	AGR-225	T: 1. भाजीपाला काढणी व हाताळणी, 2. फुलांची काढणी व हाताळणी, 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. बागेतील झाडांना आधार देणे व संरक्षण करणे
09	02.09.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 1 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
10	08.09.2018	AGR-226	T: 1. आंबा व काजू उत्पादन, 2. केळी, लिंबूवर्गीय फळझाडांचे उत्पादन, 3. नारळ, सुपारी आणि चिकू उत्पादन P: 1. बागेतील झाडांना आधार व वळण देणे, 2. बागेतील झाडांना खते देण्याच्या पद्धतीचा अभ्यास करणे
11	15.09.2018	AGR-226	T: 1. पेरू, पपई व अंजीर उत्पादन, 2. डाळिंब व आवळा उत्पादन, 3. चिंच, बोर, सीताफळ उत्पादन P: 1. पॉलीटनेलमध्ये भाजीपाला व फुलझाडांची रोपे तयार करणे, 2. आंबा मोहोराचे संरक्षण करणे
12	16.09.2018	AGR-226	T: 1. टोमॅटो, वांगी व मिरची उत्पादन, 2. कोबीवर्गीय भाज्यांचे उत्पादन, 3. वेलवर्गीय भाज्यांची उत्पादन P: 1. बोरीच्या झाडांची छाटणी करणे, 2. फळझाडांचा बहार धरणे
13	22.09.2018	AGR-226	T: 1. शेंगावर्गीय भाज्यांचे उत्पादन, 2. कांदा, लसूण, बटाटा व भेंडी उत्पादन, 3. मूळवर्गीय भाज्यांचे उत्पादन P: 1. वेलवर्गीय भाज्यांची बांधणी करणे
14	06.10.2018	AGR-226	T: 1. पालेभाज्यांचे उत्पादन, 2. शेवगा, कढीपत्ता व हादगा उत्पादन, 3. अपारंपरिक भाजीपाला उत्पादन P: 1. कंदवर्गीय फुलझाडांची लागवड करणे

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T(Theory): पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P(Practical): कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
15	07.10.2018	AGR-226	T: 1. गुलाब, झेंडू, अॅस्टर व झिनिया उत्पादन, 2. कार्नेशन, जरबेरा व आर्किड उत्पादन, 3. शेवंती, डेलिया व गेलार्डिया उत्पादन, P: 1. गुलाबाची छाटणी करणे
16	13.10.2018	AGR-226	T: 1. निशिंगंध, ग्लॅंडिओलस व लिली उत्पादन, 2. जस्मीनचे उत्पादन P: 1. फळे, भाजीपाला व फुलांची परिपक्वतेच्या लक्षणांवरून काढणी करणे
17	14.10.2018	AGR-226 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. फळे, भाजीपाला व फुलांचे वर्गीकरण, 2. अतिघनता व उच्चघनता लागवडीच्या पद्धती, 3. फळे, भाजीपाला व फुलांची साठवणूक P: 1. अतिघनता पद्धतीने लागवड केलेल्या पिकांना वळण व छाटणी पद्धतीचा अभ्यास, 2. द्राक्ष पिकाच्या वळण व छाटणीचा अभ्यास करणे
18	20.10.2018	AGR-226 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. द्राक्ष उत्पादन, 2. करवंद, फालसा व बेल उत्पादन, 3. सफरचंद व स्ट्रॉबेरी उत्पादन P: 1. फळे व भाजीपाला पिकांच्या बाजारपेठेचा अभ्यास
19	21.10.2018	AGR-226 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. पॉलिहाऊस व शेडनेटमधील भाजीपाला उत्पादन, 2. भाजीपाला पिकांचे बिजोत्पादन, 3. अननस व फणस उत्पादन P: 1. फळे, भाजीपाला व फुले साठवणूकीसाठी शीत साखळी व शीतकक्षांचा अभ्यास
20	03.11.2018	AGR-226 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. पीअर, पीच व प्लम उत्पादन, 2. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. शेडनेटमधील भाजीपाला पिकांचे पाणी व खत व्यवस्थापनाचा अभ्यास
21	04.11.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 2 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
22	17.11.2018	AGR-227	T: 1. रोपवाटिका स्थापनेची कार्यपद्धती, 2. रोपवाटिकेसाठी जागेची निवड आणि पूर्वतयारी, 3. रोपवाटिकेतील मातृवृक्षांची लागवड आणि संगोपन P: 1. रोपवाटिकेचा आराखडा तयार करून आखणी करणे, 2. रोपवाटिकेसाठी लागणाऱ्या साधनांचा अभ्यास करणे
23	18.11.2018	AGR-227	T: 1. रोपवाटिकेतील अभिवृद्धीसाठी माध्यमे आणि साहित्य, 2. रोपवाटिकेसाठी विविध हत्यारे व अवजारे, 3. रोपवाटिकेतील अभिवृद्धीगृहे P: 1. रोपवाटिकेमधील अभिवृद्धीच्या माध्यमांचा अभ्यास करणे, 2. वनस्पतींची बियांपासून अभिवृद्धी करणे
24	24.11.2018	AGR-227	T: 1. रोपवाटिकेत झाडांची शाखीय अभिवृद्धी व ऊतिसंवर्धन, 2. रोपवाटिकेतील झाडांची बियांपासून अभिवृद्धी 3. रोपवाटिकेतील अभिवृद्धीसाठी संजीवकाचा वापर P: 1. रोपांची शाखीय पद्धतीने अभिवृद्धी करणे, 2. रोपवाटिकेत वाफे तयार करून ते निर्जंतुक करणे
25	25.11.2018	AGR-227	T: 1. रोपवाटिकेत झाडांच्या कलमा-रोपांचे संरक्षण, 2. रोपवाटिकेतील झाडांच्या कलमांची निगा, 3. कलमा-रोपांचे विक्रीसाठी संस्करण P: 1. कलमा-रोपांची पुनर्लागवड करणे
26	01.12.2018	AGR-227	T: 1. रोपवाटिकेतील मजूर व्यवस्थापन, 2. कलमा-रोपांचे विक्रीसाठी वर्गिकरण व प्रदर्शनीय मांडणी, 3. रोपवाटिकेतील वाफे आणि अभिवृद्धी गृहांचे निर्जंतुकीकरण P: 1. रोपवाटिकेत अभिवृद्धीसाठी संजीवकांची द्रावणे तयार करणे
27	02.12.2018	AGR-227	T: 1. प्लॅन्ट लायबरी : संकल्पना व कार्यपद्धती, 2. रोपवाटिकेतील वर्षभरातील निविष्टा व कामांचे नियोजन, 3. रोपवाटिकेतील खर्चाचे अंदाजपत्रक व आर्थिक नियोजन P: 1. रोपवाटिकेतील अभिवृद्धीगृहांचा अभ्यास करणे
28	08.12.2018	AGR-227	T: 1. शासनाच्या रोपवाटिका विकास योजना, 2. रोपवाटिकेचे अर्थशास्त्र, 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. रोपवाटिकेतील कामांचे आणि खर्चाचे अंदाजपत्रक तयार करणे
29	09.12.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर 3 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
30	15.12.2018	AGR-228	T: 1. परसबाग, 2. बागबगिचा आराखडा, 3. बागेतील सजीव आणि निर्जीव घटक P: 1. परसबागेचा आराखडा तयार करणे, 2. प्रांगणउद्यानातील सजीव व निर्जीव घटकांचा अभ्यास करणे

संपर्क-सत्र क.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T(Theory): पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P(Practical): कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
31	16.12.2018	AGR-228	T: 1. बागेतील बांधकामे, 2. हिरवळीचे प्रकार, 3. बागेतील झुडपांचे प्रकार P: 1. बागेतील झाडांचे संरक्षण करणे, 2. बागेत हिरवळ (लॉन) तयार करणे
32	05.01.2019	AGR-228	T: 1. कुंपण आणि कडांचे प्रकार, 2. शोभिवंत पानांची आणि फुलांची झुडपे, 3. घरात ठेवण्यासाठी शोभिवंत झाडांची, निवड, मांडणी आणि निगा P: 1. पाण्यातील वनस्पतींची लागवड करणे, 2. जमिनीशिवाय झाडांची लागवड करणे.
33	06.01.2019	AGR-228	T: 1. निवडुंगाचे प्रकार, 2. लतावेलींचे प्रकार, 3. माड (पाम) आणि बांबू P: 1. काचपात्रातील बाग तयार करणे
34	12.01.2019	AGR-228	T: 1. ऑर्किड, 2. वामन वृक्ष (बोनसाय), 3. पाण्यात वाढणाऱ्या शोभिवंत वनस्पती P: 1. टांगण्यासाठी (हॉगिंग बास्केट) कुंड्या तयार करणे
35	13.01.2019	AGR-228	T: 1. प्रेक्षणीय झाडे, 2. गच्चीवरील बाग, 3. खडकबाग P: 1. झाडांपासून बोन्साय तयार करणे
36	19.01.2019	AGR-228	T: 1. पुष्परचना, 2. प्रदर्शनात सहभाग, 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. फुलांच्या विविध पुष्परचनांचा अभ्यास करणे
37	20.01.2019		अंतर्गत परीक्षा पेपर 4 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)

कृषिव्यवसाय व्यवस्थापन पदविका (ऑगस्ट 2018 ते जानेवारी 2019)

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासक्रम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
01	01.08.2018		संयुक्त संपर्कसत्र : मुक्त कृषि-शिक्षणाची संकल्पना आणि वाटचाल, वार्षिक संपर्कसत्र आराखडा आणि पुस्तकांचे वितरण, सूचना, शंका-समाधान
02	04.08.2018	AGR-217	T : 1. कृषि-अर्थशास्त्राचे स्वरूप आणि व्याप्ती; 2. मागणी आणि मागणीचा सिद्धांत; 3. पुरवठा आणि पुरवठ्याचा सिद्धांत P: 1. कृषिमालाच्या मागणी, पुरवठ्याचा अभ्यास करणे, 2. उत्पादन खर्चाच्या विविध घटकांचा अभ्यास करणे
03	05.08.2018	AGR-217	T: 1. उपयोगिता विश्लेषण, 2. उत्पादन आणि उत्पादनाला प्रभावित करणारे घटक, 3. व्यवस्थापनशास्त्र संकल्पना आणि विकास P: 1. कृषि वित्त पुरविणाऱ्या संस्थांचा अभ्यास करणे, 2. कृषिव्यवसायातील अभिलेखे, 3. लेखा पुस्तिकांचा अभ्यास करणे
04	11.08.2018	AGR-217	T: 1. कृषिव्यवस्थापन संकल्पना आणि महत्त्व, 2. कृषिसाधनस्रोत व्यवस्थापन, 3. कृषिव्यवसायातील वित्त व्यवस्थापन P: 1. कृषिव्यवसाय वैयक्तिक अंदाजपत्रक तयार करणे, 2. देशांतर्गत प्रमुख कृषि-बाजारपेठांचा अभ्यास करणे
05	12.08.2018	AGR-217	T: 1. कृषिव्यवसायासाठी विश्लेषणाची साधने, 2. कृषि-विपणन : व्याख्या आणि व्याप्ती, 3. शेतीमालाच्या विक्रीची कार्ये P: 1. कृषिमालाच्या विक्रीव्यवस्थेचा अभ्यास करणे
06	18.08.2018	AGR-217	T: 1. देशांतर्गत विपणन, 2. शेतीमाल बाजार व्यवस्थेचा खर्च, 3. विक्रीव्यवस्थेतील नियमन P: 1. कृषिमालाच्या गुणवत्ता मापदंडांचा अभ्यास करणे
07	19.08.2018	AGR-217	T: 1. शेतीउत्पादनाची निर्यात ,गरज ,पद्धती आणि कार्ये 2. कृषिमाल निर्यातीसाठी बाजारपेठ व मालाचा दर्जा; 3. जागतिक व्यापार व माहितीतंत्रज्ञान P: 1. कृषिमालाच्या आयात, निर्यात धोरणाचा अभ्यास करणे
08	01.09.2018	AGR-217	T: 1. फळे, भाजीपाला निर्यात, 2. फुलांची निर्यात ,3 .अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. फळे, भाजीपाला आणि फुलांच्या निर्यातीचा अभ्यास करणे
09	02.09.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 1 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
10	08.09.2018	AGR-218	T: 1. कृषिसेवा केंद्रांची गरज; 2. सुधारित वाणांची उत्पत्ती व निर्मिती; 3. रासायनिक खते, रोग आणि कीड प्रतिबंधक औषधे यांचा वापर P: 1. कृषिसेवा केंद्र सुरु करण्यासाठी आवश्यक बाबींची माहिती घेणे, 2. कृषिसेवा केंद्रामार्फत पुरविण्यात येणाऱ्या सुविधांचा अभ्यास करणे
11	15.09.2018	AGR-218	T: 1. कृषिसेवा केंद्र चालविण्यासाठी अर्हता, 2. कृषिसेवा केंद्र सुरु करण्याचे नियम व नियामावली, 3. कृषिसेवा केंद्राचे आर्थिक नियोजन P: 1. कृषिसेवा केंद्राच्या कार्यपद्धतीचा अभ्यास करणे, 2. कृषिसेवा केंद्रावर उपलब्ध निविष्टांची यादी व किंमत मिळविणे
12	16.09.2018	AGR-218	T: 1. निविष्टा-बी-बियाणे व नर्सरी रोपे व्यवस्थापन, 2. निविष्टा-रोग व कीडनाशके, इतर रसायने, औजारे, 3. निविष्टा-सिंचन वापर यंत्रे, इतर साहित्य व सामग्री P: 1. कृषिसेवा केंद्र सुरु करणेसाठी आवश्यक भांडवल,कर्जसोयी यांचा अभ्यास करणे, 2 . केंद्राच्या अर्थशास्त्राचा अभ्यास करणे
13	22.09.2018	AGR-218	T: 1. व्यवस्थापनासाठी लागणारे मनुष्यबळ व यांत्रिक बळ, 2. निविष्टा विक्री व्यवस्थेतील विविध कार्ये, 3. विक्रेते-खरेदीदार संबंध P: 1. कृषिसेवा केंद्राकडून शेतकऱ्यांच्या अपेक्षांचा अभ्यास करणे

संपर्क-सत्र क.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासक्रम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
14	06.10.2018	AGR-218	T: 1. निविष्ठांची रोख ,उधार विक्री व त्यानंतरची हमी, 2. विक्रीव्यवस्थेचा खर्च व नफा, 2. निविष्ठा विक्रीव्यवस्थापनामधील कार्यक्षमता P: 1. कृषिसेवा केंद्रावरील उपलब्ध कृषि-रसायनांची प्रचलित आणि शास्त्रीय नावाप्रमाणे यादी करणे
15	07.10.2018	AGR-218	T: 1. शेती-उत्पादनाशी निगडित योजना, शिफारशीसंबंधी सल्ला, 2. कृषि पत-पुरवठा सल्ला, 3. पीक नियोजनासंबंधी सल्ला P: 1. कीटकनाशके, बुरशीनाशके, जीवाणुखते, रासायनिक खते यांचे वर्गीकरण करणे
16	13.10.2018	AGR-218	T: 1. कृषिसेवा केंद्रामार्फत देण्यात येणाऱ्या सेवासल्ला यासंबंधी माहिती, 2. शेतमाल विक्रीव्यवस्थेसंबंधी सल्ला P: कृषि सल्ला सेवा केंद्रास भेट देऊन तेथील सेवांची आदर्श कृषिसेवा केंद्रातील सेवांशी तुलना करणे
17	14.10.2018	AGR-218 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. जागतिक व्यापार संघटन आणि कृषि व्यापार, 2. कृषि विक्री व्यवस्थापनातील बदल, नवीन कायदे आणि नियमावली, 3. कृषि मालाच्या किंमती P: 1. विविध कृषि उद्योगांना भेटी व पाहणी अहवाल तयार करणे ,2 .कृषि वन शेतीस भेट आणि अहवाल तयार करणे
18	20.10.2018	AGR-218 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. कंत्राटी शेती ,सामुहिक शेती व सहकारी शेती पद्धती, 2. आपत्ती व्यवस्थापन आणि पिक विमा योजना, 3. कृषि उद्योजकता विकास P: 1. कृषि व्यवसाय संज्ञापनातील विविध घटकांचा अभ्यास करणे
19	21.10.2018	AGR-218 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. एकात्मिक अन्नद्रव्ये, पाणी, खते, कीड, रोग आणि विक्री व्यवस्थापन, 2. वनशेती व कृषि वानिकी, 3. चारा पिकांचे अर्थशास्त्र P: 1. विविध पिकांच्या लागवड खर्चाचा अभ्यास करणे
20	03.11.2018	AGR-218 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. कृषि व्यवसाय संज्ञापन व समाविष्ट घटकांची व्याप्ती, 2. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. कृषिसाठी कर्ज पुरवठा प्रस्ताव तयार करणे
21	04.11.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 2 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
22	17.11.2018	AGR-219	T : 1. कृषिप्रक्रिया उद्योगाची गरज, 2. प्रक्रियायुक्त पदार्थांची साठवण व विक्री 3. प्रक्रिया उद्योगासाठी भांडवल, P : 1. प्रक्रियायुक्त उद्योगातील अडचणी आणि वैशिष्ट्यांचा अभ्यास करणे, 2. प्रक्रिया-उद्योगाच्या अर्थशास्त्राचा अभ्यास करणे
23	18.11.2018	AGR-219	T: 1. प्रक्रिया उद्योगासाठी शासकीय योजना, 2. प्रक्रियायुक्त पदार्थांची निर्यात 3. दुग्धव्यवसाय P : 1. एखाद्या प्रक्रिया-उद्योगाचा अभ्यास करणे, 2. दुग्धव्यवसायाचा अभ्यास करणे
24	24.11.2018	AGR-219	T: 1. दुग्धव्यवसायासाठी सोयी-सुविधा, 2. दुग्धव्यवसाय व प्रक्रिया, 3. कुक्कुटपालन P : 1. कुक्कुटपालन व्यवसायाचा अभ्यास करणे ,2.रोपवाटीका व्यवस्थापन पद्धतीचा अभ्यास करणे.
25	25.11.2018	AGR-219	T : 1. कुक्कुटपालन व्यवस्थापन, 2. रोपवाटिका, 3. रोपवाटिका व्यवस्थापन P : 1. फ्लोरिस्ट शॉप व्यवस्थापनाचा अभ्यास करणे
26	01.12.2018	AGR-219	T : 1. रोपवाटिका उत्पादनाचे विपणन, 2. 'फ्लोरिस्ट शॉप'ची स्थापना आणि संचालन, 3. 'फ्लोरिस्ट शॉप' व्यवस्थापन P: 1. आपल्या परिसरातील कृषिपर्यटन स्थळांची माहिती घेऊन त्यांची यादी तयार करणे
27	02.12.2018	AGR-219	T : 1. कृषि-पर्यटनाची मूलतत्त्वे, 2. कृषि-पर्यटनस्थळाची निर्मिती, 3. विशेष पर्यटन P : 1. कृषि-पर्यटन आणि कृषि-प्रदर्शनामध्ये माहिती-तंत्रज्ञानाचा वापर करणे

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासक्रम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
28	08.12.2018	AGR-219	T : 1. विशेष कृषि-प्रदर्शने, 2. कृषि-प्रदर्शनासाठी माहिती-तंत्रज्ञानाचा वापर , 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P : 1. कृषि-प्रदर्शनआयोजित करण्यासाठी प्रकल्प आराखडा तयार करणे
29	09.12.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 3 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
30	15.12.2018	AGR-220	T : 1. संप्रेषणाची मूलतत्त्वे, 2. संप्रेषणाचे प्रकार, 3. संप्रेषणातील अडथळे P : 1. संप्रेषण चक्राचा अभ्यास करणे, 2. लेखी व तोंडी संप्रेषणाचा अभ्यास करणे
31	16.12.2018	AGR-220	T : 1. प्रभावी संप्रेषण, 2. व्यवसाय संप्रेषण, 3. उत्तेजनांची कार्ये P : 1. संप्रेषणातील अडथळ्यांचा अभ्यास करणे, 2. जाहिरातीसाठी योग्य माध्यमाची निवड करणे
32	05.01.2019	AGR-220	T : 1. उत्तेजनाची पद्धती, 2. संस्थांच्या संधानाकरिता संप्रेषण, 3. कृषि-संप्रेषणाची प्रसारमाध्यमे P : 1. कृषि-प्रदर्शनासाठी संप्रेषणाचा वापर करणे, 2. कृषि सल्ला सेवेसाठी प्रभावी संप्रेषणाचा अभ्यास करणे
33	06.01.2019	AGR-220	T : 1. निर्यात उत्तेजन, 2. संगणक परिचय, 3. संगणकाची अंतर्गत माहिती P : 1. संगणकातील एम.एस.वर्डची ओळख करून घेणे.
34	12.01.2019	AGR-220	T : 1. सॉफ्टवेअरची माहिती, 2. मल्टिमीडिया व इंटरनेटची ओळख, 3. कृषिक्षेत्रात संगणकाचा वापर P : 1. पिक उत्पादनमध्ये संगणकाच्या वापरासाठी माहिती तयार करणे
35	13.01.2019	AGR-220	T : 1. माहिती-तंत्रज्ञानाचा उपयोग, 2. डेटा बेस मॅनेजमेंट, 3. माहिती-तंत्रज्ञानाचा वापर P : 1. कृषि आणि कृषिव्यवसायातील वेब साईटची यादी तयार करणे
36	19.01.2019	AGR-220	T : 1. शेती व्यवसायाकरिता इंटरनेटचा वापर, 2. अॅगी-इन्फॉर्मॅटिक्स, 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P : 1. फळे, भाजीपाला, फुलबाजारातील मागील दरांची महिनावार माहिती एकत्र करून दरांच्या चढ-उताराचा अभ्यास करणे
37	20.01.2019		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 4 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)

कृषि-पत्रकारिता पदविका (ऑगस्ट 2018 ते जानेवारी 2019)

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासक्रम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
01	01.08.2018		संयुक्त संपर्कसत्र : मुक्त कृषि-शिक्षणाची संकल्पना आणि वाटचाल, वार्षिक संपर्कसत्र आराखडा आणि पुस्तकांचे वितरण, सूचना, शंका-समाधान
02	04.08.2018	AGR-221	T: 1. कृषि-पत्रकारिता, 2. कृषि पत्रकारितेची तत्त्वे 3. कृषि पत्रकारितेची उद्दिष्टे P: 1. महाराष्ट्रातील मराठी दैनिकांतील माहितीचे विश्लेषण करणे, 2. शेतीविषयक मासिकांचा अभ्यास करणे .
03	05.08.2018	AGR-221	T: 1. कृषि-पत्रकारितेची कार्ये, 2. बातमी, 3. कृषि-पत्रकारितेचे स्वरूप P: 1. महाराष्ट्रातील शेतीविषयक दैनिकातील/मासिकातील संपादकीय लेखांचा अभ्यास करणे , 2. आकाशवाणी/दूरदर्शन वरील शेतीविषयक कार्यक्रमांची माहिती घेणे
04	11.08.2018	AGR-221	T: 1. कृषि-पत्रकारितेचे प्रकार, 2. माध्यमांच्या कार्यालयाचे स्वरूप, 3. वृत्तपत्रांची मांडणी व सजावट P: 1. प्रगतिशील शेतकऱ्याची आणि कृषि शास्त्रज्ञाची मुलाखत घेणे , 2. शेतीविषयक वृत्तलेख /यशोगाथा लिहिणे
05	12.08.2018	AGR-221	T: 1. चांगल्या कृषि-वार्ताहाराचे गुण, 2. कृषि-पत्रकारितेतील शब्दयोजना व वाक्यरचना, 3. मुलाखत-तंत्र आणि मंत्र P: 1. शेतीविषयक जाहिरातींचा अभ्यास करणे.
06	18.08.2018	AGR-221	T: 1. वृत्तलेख आणि यशोगाथा ,2 .संपादकीय, 3. खास अंक आणि लेखमाला, P: 1. कृषीविषयक छायाचित्रे, रेखाचित्रे आणि व्यंगचित्रे यांचा अभ्यास करणे
07	19.08.2018	AGR-221	T: 1. कृषि-जाहिराती ,2 .चित्र आणि छायाचित्र, 2. कृषि पुरवणी P: 1. दिलेल्या लेखाचे मुद्रितशोधन करून सुधारित प्रत तयार करणे
08	01.09.2018	AGR-221	T: 1. संपादन ,2 .मूल्यमापन ,3 .अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: छापील साहित्याचे व मजकुराचे मूल्यमापन करणे.
09	02.09.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 1 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
10	08.09.2018	AGR-222	T: 1. कृषि-संज्ञापन, 2. संज्ञापन प्रतिमाणे, 3. कृषि-संज्ञापनप्रक्रिया P: 1. संदेशवहन प्रक्रिया व या प्रक्रियेतील घटक ओळखणे. 2. आकाशवाणी प्रसारणासाठी कार्यक्रम तयार करणे.
11	15.09.2018	AGR-222	T: 1. वैयक्तिक संज्ञापन, 2. गट संज्ञापन, 3. समूह संज्ञापन, P: 1. दूरचित्रवाणीसाठी योजनेची माहिती देणारी संहिता तयार करणे, कृषियोजनांची माहिती देणारी हस्तपत्रिका ,घडीपत्रिका ,पुस्तिका तयार करणे
12	16.09.2018	AGR-222	T: 1. संगणक आणि इलेक्ट्रॉनिक संज्ञापन, 2. कृषिवाङ्मय, 3. नवाचारांचे संज्ञापन P: 1. कृषियोजनेला प्रसिद्धी देणारे भिक्तीपत्रक तयार करणे 2. कृषिविषयक वृत्तकथांचा अभ्यास करणे.
13	22.09.2018	AGR-222	T: 1. संज्ञापन समस्या, 2. कृषि-पत्रकारिता, 3. कृषि-पत्रकारिता : छापील माध्यमे P: 1. सभेला हजर राहून सभेचा वृत्तांत तयार करणे.
14	06.10.2018	AGR-222	T: 1. कृषि पत्रकारिता-इलेक्ट्रॉनिक माध्यमे, 2. कृषि-बातमी संकलन, 3. बातमी लिखाणातील दक्षता P: 1. कृषि प्रदर्शनाचे आयोजन व बातम्या तयार करणे.
15	07.10.2018	AGR-222	T : 1. बातमी लेखनाच्या पद्धती, 2. बातमीची मांडणी, 3. कृषि-कार्यक्रमांच्या बातम्या P: 1. कृषि कार्यक्रमांसंबंधी परिपत्रक तयार करणे
16	13.10.2018	AGR-222	T: 1. बातमीची प्रत तयार करणे, 2. कृषि-बातम्यांचे नियोजन P: 1. महत्त्वाच्या व्यक्तींच्या मुलाखतीवर आधारित वृत्तांत तयार करणे.

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासक्रम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
17	14.10.2018	AGR-222 पुरवरणीपुस्तिका	T: 1. जनसंपर्क माध्यमांशी निगडित कायदे, 2. जनसंपर्क माध्यमे आणि समाज , 3. कृषि-पत्रकारितेत सामाजिक माध्यमांचा वापर P: 1. लोकसहभागातून ग्रामसर्वेक्षणात गावाचे विविध नकाशे तयार करणे , 2. लोकसहभागातून ग्रामसर्वेक्षणाच्या विविध विश्लेषण पद्धतींचा अभ्यास करून आकृती रेखाटन करणे
18	20.10.2018	AGR-222 पुरवरणीपुस्तिका	T: 1. लोकसहभागातून ग्राम सर्वेक्षण)PRA(, 2. कलह-संघर्ष व्यवस्थापन , 3. नेतृत्वगुण विकास P: 1. कृषि उत्पादने लोकप्रिय करण्यासाठी जाहिरात करणे
19	21.10.2018	AGR-222 पुरवरणीपुस्तिका	T: 1. बाजाराभिमुख कृषि विस्तार, 2. पत्रकारीतेची सर्वसामान्य तत्त्वे व सिद्धांत , 3. कृषि पत्रकारीतेतील संधी आणि मर्यादा P: 1. विविध कृषि उत्पादनांची गरज ओळखण्यासाठी बाजारपेठांचे सर्वेक्षण करणे
20	03.11.2018	AGR-222 पुरवरणीपुस्तिका	T: 1. उद्योजकता विकास, 2. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. प्रक्रिया उद्योगाबाबतचा प्रकल्प अहवाल तयार करणे
21	04.11.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 2 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
22	17.11.2018	AGR-223	T: 1. आधुनिक पत्रकारितेची मूलतत्त्वे आणि प्रकार, 2. आधुनिक पत्रकारितेचे घटक, 3. माहिती-तंत्रज्ञानाचे मायाजाल, P : 1. आधुनिक पत्रकारितेच्या घटकांचा अभ्यास करणे, 2. माध्यम व समाजाचे नाते यांचा अभ्यास करणे.
23	18.11.2018	AGR-223	T: 1. आंतरराष्ट्रीय संज्ञापन व आपण, 2. समाज आणि माध्यमांच्या गुंत्याची सोडवणूक, 3. आधुनिक मुद्रित माध्यमे P : 1. सर्जनशील लेखन आणि चालू घडामोडींवरील माहितीचे सादरीकरण करणे, 2. वृत्तपत्रातील बातम्यांचे वर्गीकरण व कृषिविषयक छायाचित्रांचे वर्णन करणे
24	24.11.2018	AGR-223	T: 1. दृक्-श्राव्य माध्यमांचे बदलते स्वरूप, 2. संगणकाचा वापर, 3. सायबर पत्रकारिता P : 1. कृषि-उद्योगाला भेट देऊन त्या आधारे बातमी व लेख तयार करणे, 2. संकेतस्थळासाठी लेखन करणे
25	25.11.2018	AGR-223	T : 1. विकास पत्रकारितेचे बदलते स्वरूप ,2 .माध्यमांची बदलती आशय घनता , 3 .संशोधनाधिष्ठित आणि शोध पत्रकारिता P : कृषि कार्यालयाच्या भेटीवरून वार्ताकन करणे.
26	01.12.2018	AGR-223	T : 1. प्रशिक्षणाचे महत्त्व, 2. आंतरराष्ट्रीय घडामोडींचे आवश्यक सामान्य ज्ञान, 3. विविध क्षेत्रातील स्थानिक व चालू घडामोडी P : 1. नैसर्गिक आपत्तींचे वार्ताकन करणे व वृत्तपत्रातून प्रसिद्धीस पाठविणे.
27	02.12.2018	AGR-223	T : 1. जनसंपर्कचे पत्रकारितेतील स्थान, 2. माहितीपट- चित्रपट यांची निर्मिती, 3. मल्टिमिडिया पत्रकारिता P : दूरचित्रवाणीसाठी संहिता लेखन करणे,
28	08.12.2018	AGR-223	T : 1. फोटो पत्रकारिता, 2. माध्यमातील आधुनिक व्यवस्थापन ,3 .अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P : 1. जनसंपर्क अधिकाऱ्याची मुलाखत घेऊन मुलाखतीचा अहवाल तयार करणे
29	09.12.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 3 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
30	15.12.2018	AGR-224	T : 1. दुग्धव्यवसाय, 2. कुक्कुटपालन, 3. शेळी-मेंढीपालन आणि वराहपालन P : 1. दुग्धव्यवसायासंबंधी यशोगाथा तयार करून ती कृषीविषयक मासिकात प्रसिद्ध करणे, 2. यशस्वी फळ प्रक्रिया-उद्योगावर लेख तयार करून तो वृत्तपत्रामध्ये प्रसिद्ध करणे.

संपर्क-सत्र क.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
31	16.12.2018	AGR-224	T : 1. रोपवाटिका, 2. मत्स्यशेती, 3. सॅन्ड्रिय खते P : 1. मत्स्यबीज केंद्राला भेट देऊन वृत्तपत्रासाठी बातमी तयार करणे, 2. वाईनरी उद्योगाविषयी माहिती देणारी मुलाखत प्रसिद्ध करणे.
32	05.01.2019	AGR-224	T : 1. फुलशेती, 2. कृषि-पर्यटन, 3. इतर पूरक उद्योग P : 1. दूरचित्रवाणीसाठी फळरोपवाटिका व्यवसायाची माहिती देणारी संहिता तयार करणे, 2. प्रक्रिया उद्योगातील अडचणींवर लेख लिहिणे.
33	06.01.2019	AGR-224	T : 1. विविध शासकीय योजना, 2. भारतीय शेती, 3. फळे आणि भाजीपाला यावरील प्रक्रिया P : 1. शेळी-मेंढीपालन उद्योगाविषयी माहिती देणारा कार्यक्रम आकाशवाणीवरून प्रसारित करणे.
34	12.01.2019	AGR-224	T : 1. धान्य-प्रक्रिया, 2. ऊस-प्रक्रिया, 3. औषधी व मसाला वनस्पति-प्रक्रिया P: 1. हरितगृहामध्ये फुलशेती करणाऱ्या उद्योजकाकडून फुलांच्या विक्रीव्यवस्थेची माहिती मिळवून त्यावर वृत्तकथा लिहिणे.
35	13.01.2019	AGR-224	T : 1. मत्स्य-प्रक्रिया, 2. द्राक्षवाईन-उद्योग, 3. विविध शासकीय योजना P : 1. प्रक्रिया उद्योगासाठी लागणारी कागदपत्रे लोकांना माहित होण्यासाठी भिक्तीपत्रके तयार करणे.
36	19.01.2019	AGR-224	T: 1. प्रकल्प अहवाल, 2. प्रक्रिया-उद्योगांसाठी आवश्यक परवाने, 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. पूरक उद्योगांसाठी असणाऱ्या शासकीय योजनांची माहिती देणारी घडीपत्रिका तयार करणे
37	20.01.2019		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 4 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)

फळबागा पदविका शिक्षणक्रम (ऑगस्ट 2018 ते जानेवारी 2019)

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासक्रम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
01	01.08.2018		संयुक्त संपर्कसत्र : मुक्त कृषि-शिक्षणाची संकल्पना आणि वाटचाल, वार्षिक संपर्कसत्र आराखडा आणि पुस्तकांचे वितरण, सूचना, शंका-समाधान
02	04.08.2018	AGR-205	T:1 . फळबागा लागवडीसाठी वाव व महाराष्ट्रातील फळबागा विभाग, 2. फळबागांसाठी योग्य हवामान व जमीन, 3. फळबागा लागवडीसाठी जागेची निवड P:1 . फळबागा लागवडीसाठी जमीनीची निवड, आखणी आणि लागवड, 2. फळझाडांची छाट कलम, गुटी कलम व दाब कलमाने अभिवृद्धी करणे
03	05.08.2018	AGR-205	T: 1 . फळबागांचे नियोजन, आखणी आणि लागवड पद्धती, 2. कोरडवाहू फळबागांचे व्यवस्थापन, 3 . फळबागेतील मशागतीच्या पद्धती P:1 . भेट व शेंडा कलम व डोळा भरुन अभिवृद्धी, 2. लागवडीसाठी खड्डा खणणे आणि भरणे
04	11.08.2018	AGR-205	T: 1. फळझाडांसाठी अन्नांशांची गरज आणि पाणीपुरवठा, 2. फळबागांतील तणांचे नियंत्रण, 3. फळबागांची छाटणी आणि वळण देण्याच्या पद्धती P : 1. फळबागेची लागवड आणि झाडांना आधार देणे, 2. फळबागांसाठी पाणी आणि खते देण्याच्या पद्धतीचा अभ्यास करणे
05	12.08.2018	AGR-205	T: 1. डोळ्यांमधील फळांकुरांची निर्मिती, 2. फळांची गळ, गळीच्या अवस्था, कारणे आणि उपाययोजना ,3 .फळांची विरळणी ,विरळणीची गरज आणि कार्यपद्धती P: 1. फळझाडांची छाटणी करणे आणि वळण देणे, 2. फळांची विरळणी, गरज आणि कार्यपद्धती
06	18.08.2018	AGR-205	T : 1. फळबागांसाठी संजीवकांचा वापर, 2. फळझाडांच्या कमी उत्पादकतेची कारणे व उपाययोजना, 3. फळांची काढणी, वर्गवारी, पॅकिंग आणि विक्रीव्यवस्था P: 1. फळझाडांसाठी लागणाऱ्या संजीवकांचे द्रावण तयार करणे
07	19.08.2018	AGR-205	T: 1. बियांची सुप्तावस्था आणि उगवणशक्ती, 2. फळझाडांच्या शाखीय अभिवृद्धीच्या पद्धती, 3. रोपवाटिकेतील अभिवृद्धिगृहे P: 1. फळांची पक्वता तपासणी, काढणी, प्रतवारी आणि पॅकिंग करणे
08	01.09.2018	AGR-205	T: 1. फलोद्यान विकासातील रोपवाटिकेचे महत्त्व, 2. शासनाच्या फलोद्यान विकास योजना ,3 .अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना. P: 1. रोपवाटिका स्थापन करण्यासाठी आराखडा तयार करणे आणि अभिवृद्धिगृहांचा अभ्यास करणे
09	02.09.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 1 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
10	08.09.2018	AGR-206	T: 1. आंबा उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. केळी उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. द्राक्ष-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. इनसिटू पद्धतीने आंब्याची लागवड करणे आणि गावठी आंब्याचे सुधारित जातीत रुपांतर करणे, 2. बार्डो मिश्रण आणि बोर्डो पेस्ट तयार करणे आणि तिचा वापर करणे
11	15.09.2018	AGR-206	T: 1. संत्रा उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. मोसंबी उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. लिंबू-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. फळबागेतील आंतरमशागत व तणनियंत्रण करणे, 2. आंबा मोहोराचे संरक्षण करणे
12	16.09.2018	AGR-206	T: 1. पपनस उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. ग्रेपफुट उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. डाळिंब-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. द्राक्षवेर्लीची एप्रिल छाटणी करणे, 2. द्राक्ष बागेवर कीटकनाशकांचे आणि रोगनाशकांचे द्रावण तयार करुन फवारणे
13	22.09.2018	AGR-206	T: 1. पेरु उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. पपई उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. अंजीर-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. आंब्याच्या झाडांना कल्टरची प्रक्रिया करणे

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासक्रम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
14	06.10.2018	AGR-206	T: 1. बोर उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. सीताफळ उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. रामफळ-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. द्राक्षवेर्लीची ऑक्टोबर छाटणी करणे आणि खोडावर गर्डलिंग करणे
15	07.10.2018	AGR-206	T: 1. कलिंगड उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. खरबूज उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. बिबा-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. फळझाडांना बहार ट्रिटमेंट देणे
16	13.10.2018	AGR-206	T: 1. जांभूळ उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. चिंच-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. फळझाडांना खते व पाणी देण्याच्या पद्धती अभ्यासणे
17	14.10.2018	AGR-206 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. चेरी उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. सफरचंद उत्पादन तंत्रज्ञान 3. पीअर, पीच, प्लम उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. बियाण्याची सुप्तावस्था नष्ट करण्याच्या पद्धतीचा अभ्यास करणे, 2. रोग किडींचा प्रादुर्भाव असलेल्या बागांना भेट देणे
18	20.10.2018	AGR-206 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. ड्रॅगनफ्रूट व नोनी फ्रूट उत्पादन तंत्रज्ञान 2. बेलफळ उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. चहा उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. फळांच्या साठवणुकीत होणारे भौतिक व रासायनिक बदलांचा अभ्यास करणे,
19	21.10.2018	AGR-206 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. सुगंधी वनस्पती उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. औषधी वनस्पती उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. मधमाशापालन P: 1. फळ प्रक्रीया उद्योगास भेट देणे
20	03.11.2018	AGR-206 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. घन लागवड आणि मिडो ऑर्चर्ड पद्धती, 2. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. औषधी व सुगंधी वनस्पतींची ओळख आणि अभ्यास करणे
21	04.11.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 2 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
22	17.11.2018	AGR-207	T: 1. काजू उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. चिकू उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. नारळ-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. स्ट्रॉबेरीची रोपापासून लागवड करणे, 2. चिकू फळांची परिपक्वतेची लक्षणे बघून काढणी करणे
23	18.11.2018	AGR-207	T: 1. सुपारी उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. अननस उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. कॉफी-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. फळझाडांना वळण आणि आधार देणे, 2. गावठी आवळ्याच्या रोपांवर डोळा भरणे
24	24.11.2018	AGR-207	T: 1. रबर उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. ऑईलपाम (तेल्यामाड) उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. स्ट्रॉबेरी-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. फळांची विरळणी करून संजीवकांचा वापर करणे, 2. चिकूची भेट कलमाने अभिवृद्धी करणे
25	25.11.2018	AGR-207	T: 1. लिची उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. अॅव्होकॅडो उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. आवळा-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. फणसाची आणि काजूची अभिवृद्धी करणे,
26	01.12.2018	AGR-207	T: 1. कोकम उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. पॅशनफूट उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. फणस-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. कलमांच्या खोडाभोवती आच्छादन आणि कलमावर सावली करणे
27	02.12.2018	AGR-207	T: 1. करवंद उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. फालसा उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. चारोळी-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. फळझाडांवरील किडी ओळखून त्यांचा बंदोबस्त करणे
28	08.12.2018	AGR-207	T: 1. कवठ उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. कमरख (स्टार अपल-उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. फळझाडांवरील रोग ओळखून त्यांचा बंदोबस्त करणे

संपर्क-सत्र क.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
29	09.12.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 3 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
30	15.12.2018	AGR-208	T : 1. फळांचे उत्पादन, 2. फळांची काढणीनंतर होणारी नासाडी व व्यवस्थापन, 3. फळांची काढणी, प्रतवारी आणि पॅकिंग P: 1. फळांची परिपक्वता ओळखून फळांची काढणी करणे, 2. फळांची प्रतवारी करणे
31	16.12.2018	AGR-208	T : 1. फळांची साठवण, वाहतूक आणि विक्रीव्यवस्था, 2. फळप्रक्रिया आणि फळांची निर्यात, 3. आंबा आणि केळी P: 1. फळांचे पॅकिंग करणे, 2. फळांची साठवण करणे
32	05.01.2019	AGR-208	T : 1. लिंबूवर्गीय फळे आणि द्राक्षे, 2. चिकू, पेरु आणि पपई, 3. डाळिंब, बोर, सीताफळ, अंजीर आणि आवळा P: 1. फळे हवाबंद डब्यात टिकविणे, 2. फळांपासून जॅम, जेली आणि मार्मालेड तयार करणे
33	06.01.2019	AGR-208	T : 1. स्ट्रॉबेरी, लिची, आणि अननस 2. फळांच्या प्रक्रियेची आवश्यकता, 3. फळांच्या प्रक्रियेची मूलतत्त्वे आणि कार्यपद्धती P: 1. फळांचे मुरंबे आणि पाकवलेले पदार्थ तयार करणे
34	12.01.2019	AGR-208	T : 1. फळे हवाबंद डब्यात टिकविणे, 2. फळांपासून जॅम, जेली, मार्मालेड तयार करणे; 3. फळांचे मुरंबे आणि पाकवलेले पदार्थ तयार करणे P: 1. फळांच्या रसापासून सरबत तयार करणे
35	13.01.2019	AGR-208	T : 1. फळांचे रस आणि सरबते तयार करणे, 2. फळांपासून लोणची आणि चटण्या तयार करणे आणि फळे वाळविणे, 3. शिरका तयार करणे P: 1. फळांपासून लोणची आणि चटण्या तयार करणे
36	19.01.2019	AGR-208	T: 1. फळांपासून उपपदार्थ तयार करणे, 2. फळांपासून मद्यनिर्मिती ,3 .अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. फळे सुकवून साठवणे करणे
37	20.01.2019		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 4 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)

भाजीपाला पदविका शिक्षणक्रम (ऑगस्ट 2018 ते जानेवारी 2019)

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासक्रम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
01	01.08.2018		संयुक्त संपर्कसत्र : मुक्त कृषि-शिक्षणाची संकल्पना आणि वाटचाल, वार्षिक संपर्कसत्र आराखडा आणि पुस्तकांचे वितरण, सूचना, शंका-समाधान
02	04.08.2018	AGR-209	T: 1. भाजीपाला लागवडीचे महत्त्व आणि वाव; 2. भाजीपाला लागवडीखालील क्षेत्र, उत्पादन आणि उत्पादकता; 3. भाजीपाला लागवडीसाठी जमीन आणि हवामान P: 1. परसबागेची आखणी करणे, 2. भाजीपाला पिकांच्या बियाणांची ओळख करून घेणे
03	05.08.2018	AGR-209	T: 1. भाजीपाला पिकांचे वर्गीकरण, 2. भाजीपाला-उत्पादनाचे प्रकार, 3. भाजीपाला अभिवृद्धीची मूलतत्त्वे आणि कार्यपद्धती P: 1. बियाण्यांची उगवणशक्ती तपासून उगवणपूर्व प्रक्रिया करणे, 2. गादीवाफ्यावर रोपे तयार करणे
04	11.08.2018	AGR-209	T: 1. भाजीपाला उत्पादनात जातिवंत बियाण्याचे महत्त्व, 2. भाजीपाला बियाण्याची सुप्तावस्था आणि उगवण शक्ती, 3. भाजीपाला रोपवाटिका व्यवस्थापन P : भाजीपाल्यासाठी खते व पाणी देण्याच्या पद्धतींचा अभ्यास करणे
05	12.08.2018	AGR-209	T: 1. बिगरहंगामी भाजीपाला लागवड, 3. भाजीपाला पिकांच्या लागवड पद्धती, 3. भाजीपाला पिकांमधील पीक पद्धती P: 1. भाजीपाल्यावरील कीड व रोगांची ओळख आणि नियंत्रण करणे
06	18.08.2018	AGR-209	T : 1. भाजीपाला पिकांसाठी खतांचे व्यवस्थापन, 3. भाजीपाल्यासाठी पाणी व्यवस्थापन, 3. भाजीपाला पीक-संरक्षण P: 1. भाजीपाल्यातील तणांचे नियंत्रण करणे
07	19.08.2018	AGR-209	T: 1. भाजीपाला पिकांमधील आंतरमशागत, 2. भाजीपाला पिकांना वळण आणि आधार देणे, 3. भाजीपाला पिकांच्या फळधारणेतील समस्या आणि उपाययोजना P: 1. भाजीपाला पिकांना वळण आणि आधार देणे
08	01.09.2018	AGR-209	T: 1. भाजीपाला पिकांमध्ये संजीवकांचा वापर, 2. भाजीपाला पीक लागवडीचे अर्थशास्त्र ,3 .अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. भाजीपाला पिकांत संजीवकांचे द्रावण तयार करून वापरणे
09	02.09.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 1 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
10	08.09.2018	AGR-210	T: 1. टोमॅटो उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. वांगी उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. मिरची, ढोबळी मिरची आणि पॅपरिका-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. टोमॅटोच्या झाडांना आधार देणे, 2. टोमॅटोवरील फळ पोखरणाऱ्या अळीचे नियंत्रण करणे
11	15.09.2018	AGR-210	T: 1. काकडी, घेरकीन, ढेमसा उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. दोडका, घोसाळी आणि पडवळ उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. दुधी-भोपळा, कारली आणि चोचो-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. मिरचीतील फळगळ कमी करण्यासाठी संजीवकांचा वापर करणे, 2. काकडीवर्गीय पिकांवरील पाने पोखरणाऱ्या अळीचा बंदोबस्त करणे
12	16.09.2018	AGR-210	T: 1. कलिंगड आणि खरबूज उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. तांबडा भोपळा आणि कोहळा उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. घेवडा-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. भोपळावर्गीय भाज्यांची पॉलिबॅगमध्ये रोपे तयार करणे, 2. कलिंगड, खरबूज फळांची पक्वता तपासून काढणी करणे
13	22.09.2018	AGR-210	T: 1. वाल (पावटा) उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. चवळी आणि गवार उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. वाटाणा-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. वाटाण्यावरील भुरी रोगाचे नियंत्रण करणे
14	06.10.2018	AGR-210	T: 1. बीटरूट उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. शेवगा आणि कढीपत्ता उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. तोंडली, करटोली आणि परवल-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1 . शतावरी पिकाची काढणी करणे

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासक्रम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
15	07.10.2018	AGR-210	T: 1. शतावरी उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. अश्वगंधा उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. आले आणि अळू-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. शेवगा पिकाची छाटणी करणे
16	13.10.2018	AGR-210	T: 1. हळद उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. कोरफड आणि रानवांगी-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. आले आणि हळद यांच्या लागवडीच्या पद्धतीचा अभ्यास करणे
17	14.10.2018	AGR-210 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. भाजीपाला बीजोत्पादनाच्या विविध पद्धती, 2. वेलची आणि व्हॅनीला उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. दालचिनी आणि ऑल स्यायसेस उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. भाजीपाल्याच्या बीज रचनेचा अभ्यास करून उगवण आणि साठवणीचा अभ्यास करणे, 2. विविध भाजीपाला पिकांच्या जातीनिहाय बियाणांची ओळख आणि अभ्यास करणे
18	20.10.2018	AGR-210 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. जायफळ आणि जायपत्री उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. लवंग आणि काळी मिरी उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. बडीशोप आणि इसबगोल उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. विविध मसाला पिकांच्या बियाणांची व जातीची ओळख आणि अभ्यास करणे
19	21.10.2018	AGR-210 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. जीरे आणि मोहरी उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. केशर उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. टॅपिओका उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. भाजीपाला बियाणे उत्पादन केंद्रास भेट देऊन F 1 हायब्रीड सीड प्रॉडक्शनचा अभ्यास करणे व बियाणे प्रक्रिया आणि पॅकिंगची माहिती घेणे
20	03.11.2018	AGR-210 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. सुरण व कणगर उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. अंतर्गत आणि अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. मसाला पिकांच्या बागेला भेट देऊन मसाला पिकांची ओळख व अभ्यास करणे
21	04.11.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 2 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
22	17.11.2018	AGR-211	T: 1. पानकोबी, लालकोबी आणि चायनीज कोबी, 2. फुलकोबी उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. नवलकोल-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. कोबीवर्गीय भाज्यांची पॉलिटनेलमध्ये रोपे तयार करणे, 2. बटाट्याची लागवड करणे
23	18.11.2018	AGR-211	T: 1. बोकाली आणि बुसेल्स स्फाऊट उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. भेंडी उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. बटाटा-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. कांद्याच्या पिकावर काढणीपूर्व प्रक्रिया करणे, 2. रताळ्याची लागवड करणे
24	24.11.2018	AGR-211	T: 1. कांदा उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. लसूण उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. रताळी-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. भेंडीची काढणी व प्रतवारी करणे, 2. पालक आणि मेथीची लागवड करणे
25	25.11.2018	AGR-211	T: 1. गाजर उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. मुळा उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. शलगम (टर्निप-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. सफेद मुसळीची लागवड करणे
26	01.12.2018	AGR-211	T: 1. सफेद मुसळी उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. पालक उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. मेथी-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. धिंगरी आळिंबी उत्पादनासाठी बेड भरणे
27	02.12.2018	AGR-211	T: 1. कोथिंबीर उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. लेट्यूस उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. मशरूम-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. बेबीकॉर्नची पक्वता ओळखून काढणी करणे
28	08.12.2018	AGR-211	T: 1. बेबीकॉर्न उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. झुकिनी-उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. अंतर्गत आणि अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. भाजीपाला-उत्पादन खर्च काढणे
29	09.12.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 3 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
30	15.12.2018	AGR-212	T: 1. भाजीपाला काढणी, 2. भाजीपाला काढणीनंतर होणारी नासाडी,

संपर्क-सत्र क.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
			3. भाजीपाला काढणीनंतरचे व्यवस्थापन P: 1. भाजीपाल्याची काढणी करणे, 2. भाजीपाल्याची प्रतवारी करणे
31	16.12.2018	AGR-212	T: 1. भाजीपाल्याची प्रतवारी आणि पॅकिंग, 2. भाजीपाल्याची साठवण, 3. वांगीकुळातील भाजीपाला P: 1. भाजीपाल्याचे पॅकिंग करणे, 2. भाजीपाल्याची शीतकक्षात साठवण करणे
32	05.01.2019	AGR-212	T: 1. काकडी, भोपळा, शेंगवर्गीय भाजीपाला व बेबीकॉर्न, 2. कोबीवर्गीय भाजीपाला, 3. कंदवर्गीय, मूठवर्गीय व बहुवर्षीय भाजीपाला P: 1. कंदवर्गीय भाज्यांची साठवण करणे, 2. भाजीपाल्याची वाहतूक करणे
33	06.01.2019	AGR-212	T: 1. भेंडी, पालेभाज्या व मशरूम, 2. भाजीपाल्याची वाहतूक, 3. भाजीपाल्याची विक्रीव्यवस्था P: 1. भाजीपाल्याची विक्री करणे
34	12.01.2019	AGR-212	T: 1. भाजीपाल्याची निर्यात, 2. भाजीपाला प्रक्रिया उद्योग, 3. शासकीय भाजीपाला विकास योजना P: 1. टोमॅटोचे प्रक्रियायुक्त पदार्थ तयार करणे
35	13.01.2019	AGR-212	T: 1. भाजीपाला प्रक्रियेची आवश्यकता, 2. भाज्या हवाबंद डब्यात टिकविणे, 3. भाज्यांपासून लोणची तयार करणे P: 1. भाजीपाल्याची सुकवणी करणे
36	19.01.2019	AGR-212	T: 1. भाजीपाला सुकविणे आणि प्रक्रियायुक्त पदार्थ, 2. टोमॅटोचे प्रक्रियायुक्त पदार्थ तयार करणे, 3. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. निर्यातीसाठी भाजीपाल्याची तयारी करणे
37	20.01.2019		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 4 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)

फुलशेती आणि प्रांगणउद्यान पदविका (ऑगस्ट 2018 ते जानेवारी 2019)

संपर्क-सत्र क्र.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासक्रम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
01	01.08.2018		संयुक्त संपर्कसत्र : मुक्त कृषि-शिक्षणाची संकल्पना आणि वाटचाल, वार्षिक संपर्कसत्र आराखडा आणि पुस्तकांचे वितरण, सूचना, शंका-समाधान
02	04.08.2018	AGR-213	T : 1. फुलबागा लागवडीचे महत्त्व, समस्या आणि उपाययोजना, 2. फुलशेतीसाठी योग्य हवामान व जमीन 3. महाराष्ट्रातील फुलशेती विभाग, P: 1. फुलांच्या बाजाराला भेट, 2. हवामानानुसार महाराष्ट्रातील फुलशेती विभागांचा अभ्यास करणे
03	05.08.2018	AGR-213	T: 1. फुलशेतीसाठी जागेची निवड, 2. फुलशेतीचे नियोजन, आखणी आणि लागवड पद्धती, 3. फुलझाडासाठी पोषक अन्नद्रव्ये आणि खते P: 1. फुलझाडांसाठी खते देण्याच्या पद्धतींचा अभ्यास करणे, 2. फुलझाडांसाठी पाणी देण्याच्या पद्धतींचा अभ्यास करणे
04	11.08.2018	AGR-213	T: 1. फुलझाडांचे पाणी व्यवस्थापन, 2. फुलझाडांमध्ये फुले येण्याची प्रक्रिया, 3. फुलझाडांची लैंगिक अभिवृद्धी P : 1. फुलझाडांची अभिवृद्धी करणे, 2. फुलझाडांची पुनर्लागवड करणे
05	12.08.2018	AGR-213	T: 1. फुलझाडांची शाखीय अभिवृद्धी, 2. बागेत करावयाची सर्वसाधारण कामे, 3. उत्पादनवाढीसाठी उपचार पद्धती P: 1. बागेतील झाडांची छाटणी करून आकार देणे
06	18.08.2018	AGR-213	T : 1. फुलशेतीमध्ये संजीवकांचा वापर; 2. कंद्यांचे प्रकार आणि त्यांची साठवण; 3. फुलांचे काढणीनंतरचे तंत्रज्ञान P: 1. फुलझाडांमध्ये संजीवकांचा वापर करणे
07	19.08.2018	AGR-213	T: 1. फुलशेतीमध्ये पॉलिहाऊसचे महत्त्व, 2. हरितगृहात फुलझाडांची लागवड, 3. हरितगृहातील पीकसंरक्षण P: 1. फुलांच्या उत्पादनवाढीवर खास उपचार पद्धतींचा अभ्यास करणे
08	01.09.2018	AGR-213	T: 1. हरितगृहातील फुलांची काढणी, हाताळणी व विक्रीव्यवस्था, 2. हरितगृहांचे विविध उपयोग ,3 .अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: पॉलिहाऊसचे प्रकार अभ्यासणे, फुलझाडांची लागवड करणे
09	02.09.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 1 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
10	08.09.2018	AGR-214	T: 1. गुलाब उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. शेवंती-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. गुलाबाची डोळे भरून अभिवृद्धी करणे, गुलाबाची छाटणी करणे
11	15.09.2018	AGR-214	T: 1. निशिगंध उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. ग्लॉडिओलस-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. हंगामी फुलझाडांची शेंडा खुडणी करणे, 2. मोगरावर्गीय फुलझाडांची छाटणी करणे
12	16.09.2018	AGR-214	T: 1. लीली उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. अॅस्टर-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. स्टॅंडर्ड शेवंतीच्या उत्पादनासाठी कळ्यांची खुडणी करणे ,2 .अबोली ,कण्हेर व तगर फुलझाडांची लागवड करणे
13	22.09.2018	AGR-214	T: 1. झेंडू उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. गेलार्डिया उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. कमळ आणि पाललिलीची लागवड करणे
14	06.10.2018	AGR-214	T: 1. झिनिया-उत्पादन तंत्रज्ञान ,2 .मोगरावर्गीय फुलझाडांचे उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. फुलझाडांच्या कंद्याची काढणी व साठवण करणे
15	07.10.2018	AGR-214	T: 1. अबोली उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. कण्हेर उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. पॉलिहाऊसमधील पिकांवरील किडींचे नियंत्रण करणे
16	13.10.2018	AGR-214	T: 1. तगर उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. कर्दळी उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. इतर कंदवर्गीय फुलांचे उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. पॉलिहाऊसमधील पिकांवरील रोगांचे नियंत्रण करणे

संपर्क-सत्र क.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
17	14.10.2018	AGR-214 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. फुलपिकांच्या बीजोत्पादन पद्धती, 2. फुलझाडातील विकृती आणि त्याचे नियंत्रण, 3. शहरी प्रांगण उद्यान P: 1. फुलांच्या बीजोत्पादन प्रक्षेत्रास भेट देऊन अहवाल तयार करणे, 2. शहरी उद्यानांना भेटी देऊन वेगवेगळ्या बागांचा आराखडा, घटक, शोभीवंत झाडे, फुले, बागांचे प्रकार यांचा अभ्यास. निर्माती कामात सहभाग व अहवाल तयार करणे
18	20.10.2018	AGR-214 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. कमी जागेतील बगीच्याचे नियोजन, 2. रॉक गार्डन्स, 3. उभट आकाराच्या बागा P: 1. टेरारीयम तयार करणे
19	21.10.2018	AGR-214 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. हॅगींग गार्डन्स, 2. टेरारीयम किंवा बॉटल गार्डन्स, 3. टर्फ व टर्फ व्यवस्थापन P: 1. टर्फ निर्माती प्रकल्पास भेट व सचित्र अहवाल तयार करणे
20	03.11.2018	AGR-214 पुरवणीपुस्तिका	T: 1. स्टेज डेकोरेशन व पुष्प प्रदर्शन, 2. अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. उभट बाग, स्टेज डेकोरेशन तयार करणे, पुष्प प्रदर्शनातुन सहभाग, सचित्र अहवाल तयार करणे
21	04.11.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 2 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
22	17.11.2018	AGR-215	T: 1. कार्नेशन उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. जरबेरा-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. पॉलिहाऊसमध्ये जरबेराची लागवड करणे, 2. पॉलिहाऊसमध्ये कार्नेशनची लागवड करणे
23	18.11.2018	AGR-215	T: 1. ऑर्किड उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. डेझी-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. हंगामी फुलझाडांची लागवड करणे, 2. बहुवर्षायु फुलझाडांची लागवड करणे
24	24.11.2018	AGR-215	T: 1. अँथुरिअम उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. डेलिया-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. कंदवर्गीय फुलझाडांची लागवड करणे, 2. अपारंपरिक फुलझाडांची लागवड करणे
25	25.11.2018	AGR-215	T: 1. स्ट्रॅलिटिझिया उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. अँटिन्हिनम-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. फुलझाडांवरील किडींचे नियंत्रण करणे
26	01.12.2018	AGR-215	T: 1. नार्सिसस उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. स्टॉक-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. फुलझाडांवरील रोगांचे नियंत्रण करणे
27	02.12.2018	AGR-215	T: 1. जिप्सोफिला उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. स्टॅटिस-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. काढणीनंतर फुले टिकविण्यासाठी रासायनिक द्रावणांचा वापर करणे
28	08.12.2018	AGR-215	T: 1. गुलटोप उत्पादन तंत्रज्ञान, 2. कॉर्नफ्लॉवर उत्पादन तंत्रज्ञान, 3. स्वीट सुलतान-उत्पादन तंत्रज्ञान P: 1. फुलझाडांमध्ये संजीवकांचा वापर करणे
29	09.12.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 3 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)
30	15.12.2018	AGR-216	T: 1. फुलांची परिपक्वता, 2. फुले परिपक्व करण्याच्या पद्धती, 3. फुले टिकविण्यासाठी वातावरणाचे व्यवस्थापन P: 1. फुलांची काढणी आणि हाताळणी करणे, 2. फुलांची प्रतवारी आणि पॅकिंग करणे
31	16.12.2018	AGR-216	T: 1. फुलांची काढणी, हाताळणी आणि प्रतवारी; 2. फुले साठविण्याच्या पद्धती; फुलांचे पॅकिंग, वाहतूक आणि विक्रीव्यवस्था P: 1. गुलाबापासून गुलकंद, जॅम आणि जेली तयार करणे, 2. विविध पुष्परचनांचा अभ्यास करणे
32	05.01.2019	AGR-216	T: 1. फुलांपासून प्रक्रियायुक्त पदार्थ तयार करणे, 2. शुष्क फुले आणि त्यांच्या विविध रचना, 3. पुष्परचना P: 1. उद्यानाचे विविध प्रकार आणि पद्धती अभ्यासणे, 2. उद्यानातील सजीव घटकांचा अभ्यास करणे
33	06.01.2019	AGR-216	T: 1. उद्यानातील निर्जीव घटक, 2. उद्यानातील हिरवळ, 3. उद्यानातील वृक्ष आणि झुडपे P: 1. उद्यानातील निर्जीव घटकांचा अभ्यास करणे

संपर्क-सत्र क.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता प्रात्यक्षिक सत्र: P: कार्यपुस्तिका: वेळ दुपारी 14:00 ते 17:00 वाजता
34	12.01.2019	AGR-216	T: 1. उद्यानातील कुंपणे आणि किनारी; 2. उद्यानातील हंगमी फुलझाडे, 3. उद्यानातील निवडुंग आणि रसाळ वनस्पती P: 1. उद्यानात रॉकरी तयार करणे
35	13.01.2019	AGR-216	T: 1. प्रांगण उद्यानाची मुलतत्त्वे 2. उद्यानाचे प्रकार, 3. उद्यानाचे नियोजन आणि आराखडा , P: 1. उद्यानात हिरवळ आणि झाडा झुडपांची लागवड करणे
36	19.01.2019	AGR-216	T : 1. उद्यानाचा नमुना प्रकल्प आणि उभारणी, 2. उद्यानाची निगा आणि देखभाल, 3 अंतर्गत व अंतिम परीक्षेबाबत सूचना P: 1. उद्यानाचे नियोजन आणि नमुना आराखडा तयार करणे
37	20.01.2019		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 4 (बौद्धिक 20 गुण + प्रात्यक्षिक 20 गुण)

पर्यावरण अभ्यास (ऑगस्ट 2018 ते सप्टेंबर 2018)

संपर्क-सत्र क.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता
01	01.08.2018		संयुक्त संपर्कसत्र : मुक्त कृषि-शिक्षणाची संकल्पना आणि वाटचाल, वार्षिक संपर्कसत्र आराखडा आणि पुस्तकांचे वितरण, सूचना, शंका-समाधान.
02	04.08.2018	EVS-201	1. पर्यावरण संकल्पना 2. पर्यावरण व समाज परस्परसंबंध
03	05.08.2018	EVS-201	1. संरक्षण, संवर्धन, निसर्ग व पर्यावरण 2. नागरीकरण व औद्योगिकीकरण
04	11.08.2018	EVS-201	1. जल व्यवस्थापन
05	12.08.2018	EVS-201	1. जंगले व वने 2. शेती
06	18.08.2018	EVS-201	1. पर्यावरणविषयक चळवळी
07	19.08.2018	EVS-201	1. जागतिक पर्यावरण संरक्षण
08	01.09.2018	EVS-201	1. वातावरणातील फेरबदल 2. जैविक विविधता
09	02.09.2018		अंतर्गत परीक्षा पेपर: 1 (बौद्धिक : 20 गुण)

कृषिविज्ञान आणि उद्यानविद्या पदवी प्रकल्प संपर्कसत्र (ऑगस्ट 2018 ते ऑक्टोबर 2018)

संपर्क-सत्र क.	संपर्कसत्र दिनांक	अभ्यासकम संकेतांक	बौद्धिक सत्र: T: पाठ्यपुस्तिका: वेळ सकाळी 10:00 ते 13:00 वाजता
01	06.08.2018	AGR-301 AGR-302	पदवी प्रकल्प अहवालाची ओळख, प्रकल्प अहवाल विषयाची निवड, प्रकल्प अहवाल मार्गदर्शक तज्ञाची निवड
02	03.09.2018	AGR-301 AGR-302	प्रकल्प अहवाल अनुक्रमणिका तयार करून घेणे, संदर्भ ग्रंथ, पुस्तके, मासिकांचे संकलन करणे व प्रकल्प तयार करण्याबाबत मार्गदर्शन करणे.
03	01.10.2018	AGR-301 AGR-302	प्रकल्प अहवाल तयार करण्याचे नियोजन तपासून मान्यता देणे आणि प्रकल्प अहवालाचा कच्चा आराखडा मान्य करणे.